

Grote Markt 11

Willem Bilderdijk

Bijna helemaal bovenin de gevel van dit statige pand werd in 1885 door “De Kunstnaarskring” een gedenksteen geplaatst van Willem Bilderdijk (1756 – 1831). Deze steen werd in de loop van ruim 100 jaar steeds meer door de weer en wind aangetast en op een gegeven moment was de tekst op de steen nauwelijks nog leesbaar. Dit leidde in 2006 tot een initiatief van George Moorman van de Stichting Bilderdijk om de steen te laten restaureren. Mede aanleiding daartoe was een dubbel jubileum van Bilderdijk, namelijk:

De 250ste geboortedag
De 175ste sterfdag

De originele gedenksteen in het sterfhuis van Bilderdijk aan de Grote Markt was een ontwerp van A. van der Steur Jr (1836 – 1899). De huidige steen is naar dit ontwerp gemaakt en rechthoekig met de tekst in de vorm van een soort boekrol, omringd door bloemmotieven. Op de schilden links- en rechtsonder is het geboorte en sterfjaar van Bilderdijk opgenomen. Een klein rekensommetje hiermee laat inderdaad de uitkomst van het dubbele jubileum zien.

Zoals al geschreven was de originele gedenksteen zodanig aangetast dat restauratie niet mogelijk was. De enige goede oplossing was om een nieuwe steen te laten hakken. De Stichting Bilderdijk en de gemeente Haarlem hebben zich daarvoor, samen met de Stichting Geveltekens van de Vereniging Haarlem (SGVH), ingespannen. Het resultaat daarvan is geweest dat in 2009 door beeldhouwer Tobias Snoep uit Amsterdam een nieuwe steen is gehakt. Deze steen is op 18 december 2009 onthuld. Door de weersomstandigheden kon de nieuwe steen toen nog niet worden ingemetseld. Ondanks dat werd de onthulling toch doorgezet omdat 18 december een bijzondere dag is, namelijk de sterfdag van Bilderdijk in 1831. In 2010 in de steen in de gevel aangebracht door aannemingsbedrijf Holleman uit Santpoort die ook de oude steen verwijderde. Al met al een bijzondere opdracht, temeer omdat deze gevelsteen met zo’n 180 kilo behoort tot de zwaargewichten en de plaats in de gevel behoorlijk hoog is. Het jaar waarin de replica is gehakt is in de rand van de steen gebeiteld onder de tekst.

Bilderdijk mag gezien worden als Nederlands beroemdste dichter van de 19de eeuw. Hij heeft enorm veel geschreven, maar het grootste gedeelte van leven verdiende Bilderdijk de kost als advocaat of docent (onder andere van koning Lodewijk-Napoleon). Ook als tekenaar, theoloog en historicus was hij verdienstelijk, alsmede bedreven in de geneeskunst. Hij was een groot multi talent.

Na een intensief leven vestigde hij zich in 1827, teleurgesteld en verbitterd, in Haarlem op de Grote Markt 11. In 1830 overleed zijn geliefde vrouw. Al zijn hele leven geteisterd door zware hoofdpijnen gaf hij zich vooral in zijn laatste jaren meer en meer over aan pijnstillende middelen. Zijn doodswens werd eindelijk in 1831 vervuld. Hij ligt begraven in de Sint Bavokerk.

Bron: Haarlem jaarboek 2009 – Nieuws over gevelstenen – Martin Busker